

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **M. D. N.**, narozený dne X
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
zastoupený advokátkou JUDr. Bc. Marcelou Lafek
sídlem Národní 416/37, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 12. 2025, č. j. MV-153790-4/SO-2025,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalované ze dne 5. 12. 2025, č. j. MV-153790-4/SO-2025. Napadeným

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

rozhodnutím žalovaná rozhodla o odvolání žalobce podle ust. § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), tak, že změnila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 18. 8. 2025, č. j. OAM-3639-13/DP-2025 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byla zamítnuta žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky (dále jen „ČR“) za účelem ostatní/jiné podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a dále ve spojení s § 37 odst. 2 písm. a), s odkazem na § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., zákona o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť pobyt účastníka na území není v zájmu ČR.

2. Žalovaná prvostupňový výrok změnila takto: *„Žádost se zamítá a dlouhodobý pobyt se podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a dále ve spojení s § 37 odst. 2 písm. a) s odkazem na § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb. neprodlužuje, neboť je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.“*

II. Žalobní body

3. Prvostupňové rozhodnutí obsahovalo jednoznačný výrok, kterým byla žádost žalobce zamítnuta z důvodu, že jeho pobyt není v zájmu ČR, tento výrok je závazný. Proti takto formulovanému výroku podal žalobce odvolání, v němž brojil proti rozporu mezi výrokem a odůvodněním, přičemž akcentoval skutečnost, že v odůvodnění absentuje zdůvodnění, proč pobyt žalobce není v zájmu ČR, i jakékoli úvahy k takovému závěru a výklad neurčitěho právního pojmu.
4. Není na žalobci, aby nahrazoval činnost správního orgánu I. stupně a domýšlel, zda správní orgán neuvedl nesprávné ustanovení či neformuloval výrok špatně. Žalobce postupoval tak, jak mu zákon umožňuje – podal odvolání proti rozhodnutí s tím, že závazný výrok není řádně odůvodněn. Jinou argumentaci žalobce neuváděl, když odůvodnění rozhodnutí zjevně neodpovídalo výroku. Odůvodnění rozhodnutí je zmatečné a nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a vnitřní rozpornost. Pokud žalovaná změnila výrok (a z velké části i odůvodnění), připravila žalobce o možnost brojit proti nezákonnému rozhodnutí správního orgánu I. stupně, sporovat závěry uvedené v rozhodnutí i postup správního orgánu.
5. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně neodpovídá obsahu spisové dokumentace. Žalobce je v rozhodnutí obviňován z různých věcí – budoucí páchaní trestné činnosti, neplnění účelu pobytu či obcházení zákona, aniž by pro takový závěr existovala opora ve spisové dokumentaci. Odůvodněné úvahy vedoucí správní orgán k závěru o budoucích úmyslech žalobce páchat trestnou činností, obcházet zákon atp. rovněž zcela absentují. Žalobce též namítal, že správní orgán se nemá v rozhodnutí dotazovat, co je úmyslem žadatele, ale takový úmysl má vyložit z jeho jednání.
6. Dále žalobce namítl, že studium na vysoké škole zahájil, tudíž závěr o tom, že nezahájil není pravdivý, a nadto je správnímu orgánu I. stupně tato skutečnost nepochybně známa, když ji sám v rozhodnutí uvádí. K tomu se váže i nutně nesprávný závěr správního orgánu o tom, že nemůže žalobci prodloužit povolení k pobytu, protože mu byl pobyt na území povolen pouze pro to, aby zahájil studium – jednak studium bylo zahájeno a jednak zákon žádnou takovou podmínku nestanoví – neexistuje žádné ustanovení, které by ukládalo, že v případě, že cizinec vstoupí na území za určitým účelem, je tento účel nezměnitelný. Nakonec v takovém případě by zcela postrádala smysl ustanovení zákona o změně účelu pobytu.

7. Zcela nesrozumitelným je pak závěr správního orgánu I. stupně o tom, že byla zjištěna jiná závažná překážka jeho pobytu na území spočívající v tom, že další prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za tímto účelem by vedlo k obcházení zákona a jeho další pobyt na území by byl pouze samoučelný, tudíž v rozporu s veřejným zájmem. Jedná se o řetězení neurčitých právních pojmů, kdy jeden neurčitý právní pojem je vysvětlován jiným, což nevede k objasnění toho, co správní orgán pod tímto neurčitým právním pojmem rozumí.
8. Žalobce nesouhlasí se závěrem o bezcílém vzdělávání v jazykových kurzech. Žalobce přicestoval na území, absolvoval jazykový kurz, přes veškerou snahu nedokázal dostatečně porozumět probírané látce, proto se přihlásil do jazykového kurzu, aby zlepšil své jazykové dovednosti. V souvislosti s tím změnil účel pobytu na ostatní/jiné. Rozhodnutí je založeno na tom, že v případě povolení za účelem studia lze povolení prodloužit pouze jednou v případě studia v jazykovém kurzu. Žalobce má za to, že nelze paušálně převzít jinou úpravu jiného pobytového titulu a bez dalšího ji aplikovat. Dle názoru žalobce není taková analogie povolena, byť tedy žalovaná zastírá tento postup užitím ustanovení o jiné závažné překážce pobytu žalobce na území. Správní orgány byly dle názoru žalobce povinny posoudit individuální situaci žalobce. Správní orgány měly osvětlit, proč tedy případ žalobce podřadí pod pojem jiné závažné překážky, a co konkrétně je touto závažnou překážkou myšleno. Závěr o údajně bezcílém studiu není ani dostatečně podložen. Žalobci nebylo umožněno se k těmto skutečnostem vyjádřit, nebyl proveden jeho výslech. Nikoli každé opakování jazykového kurzu je nutně „bezcílným studiem“. Žalobce měl být proto předvolán, aby objasnil, jaký je důvod návštěvy dalšího jazykového kurzu. Ze spisového materiálu nevyplývá závěr o bezcílém studiu, tedy ani v rámci vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí neměl žalobce skutečnou možnost se k tomuto vyjádřit.
9. Ani v jednom z rozhodnutí není vyložen neurčitý právní pojem jiná závažná překážka pobytu, žalobce nesouhlasí s tím, že by správní orgány nebyly povinny tento pojem vyložit. Teprve pod dostatečně definovaný (či alespoň v obrysech vymezený) pojem jiné závažné překážky mohou správní orgány podřadit konkrétní situaci žalobce. Jestliže tak neučiní, nemá žalobce jak dovést úvahy správního orgánu, a nemůže nijak ověřit, že jeho situace byla pod neurčitý právní pojem zařazena správně.
10. V návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě žalobce doplnil, že se soustavně připravuje na další studium na vysoké škole, a to účastí v jazykovém kurzu. Jeho osobní účast v kurzu je nezbytná, když bez této není možné osvojovat si jazykové dovednosti. Současně je pro žalobce důležitá osobní přítomnost na území, když denním kontaktem s obyvatelstvem a nezbytností fungování v prostředí ČR neustále zlepšuje a prohlubuje svou schopnost komunikovat a porozumět. Přiznání odkladného účinku je žádoucí na období několika měsíců, žalobce v tomto období čekají závěrečné zkoušky v kurzu českého jazyka a návazné přijímací řízení ke studiu na vysoké škole. Uvedl, že potvrzení o účasti v kurzu k žalobě dokládá (doloženo však fakticky nebylo – pozn. soudu).

III. Vyjádření žalované

11. Žalovaná ve svém vyjádření plně odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde se podrobně vyjádřila k celé věci a přezkoumatelným způsobem uvedla důvody, pro které bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.

12. Co se týče tvrzení žalobce, týkající se zahájení studia na vysoké škole, když tuto skutečnost měl správní orgán I. stupně uvést ve svém rozhodnutí, žádná taková skutečnost se v prvostupňovém rozhodnutí nepodává. Uvedená skutečnost by neměla na rozhodnutí vliv. I kdyby žalobce zahájil studium, respektive doložil doklad svědčící o zápisu ke studiu na vysokou školu (což se však nestalo, neboť žalobce v průběhu řízení doložil pouze smlouvu o bakalářském studiu a její dodatek ze dne 25. 6. 2025, ze kterých ale není vůbec zřejmé, kdy se chystá do školy nastoupit a zahájit studium), jedná se, s ohledem na pobytovou historii žalobce a s ohledem na jeho žádost o vydání již dvou zaměstnaneckých karet o krok, který je motivován spíše záminkou směřující k zisku pobytového oprávnění. Navíc žalobce svým studiem v odvolání ani neargumentoval, a i kdyby snad ano, tento spor se týká účasti žalobce na (již třetím) jazykovém kurzu, jehož nepřipustnost ve formě tzv. jiné závažné překážky správní orgány detailně odůvodnily. Nadto žalovaná poukazuje na obsah žaloby ze dne 2. 1. 2026, resp. návrhu na přiznání odkladného účinku, v němž žalobce výslovně uvádí, že se i nyní stále připravuje na vysokoškolské studium účastí v jazykovém kurzu. Nadále tedy žalobce na vysoké škole nestuduje, a to přesto, že na území pobývá již od 12. 10. 2022, kdy měl možnost se celou dobu řádně připravovat na studium na vysoké škole, které plánoval při vstupu na území ČR. Žalovaná detailně odůvodnila, v čem je spatřována tzv. závažná překážka pobytu žalobce na území, a to zejména s ohledem na nemožnost dvojího prodloužení povolení k pobytu za účelem studia v tzv. jazykové a odborné přípravě ve smyslu § 64 písm. b) zákona o pobytu cizinců. S ohledem na to je logickou úvahou, že opakované prodloužování povolení k pobytu na základě jazykových kurzů českého jazyka není v souladu s veřejným zájmem a jeví se i jako obcházení zákona s tím, že nelze přehlédnout tzv. kvóty na počet vydání pobytových oprávnění za účelem výkonu zaměstnání, které jsou pro zastupitelský úřad v Hanoji poměrně striktní, navíc s ohledem na již 2 zamítnuté žádosti o vydání zaměstnanecké karty, o které žalobce požádal v rychlém sledu po obdržení pobytového oprávnění právě za účelem studia, kdy se jeho záměr jeví jako zjevný. Žalovaná též odkázala na rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 27. 8. 2025, č. j. 19 A 17/2025-35, ze dne 28. 8. 2025, č. j. 21 A 20/2025-33, a ze dne 1. 12. 2025, č. j. 19 A 53/2025-43, v nichž soud posuzoval případy obdobné případu žalobce.

IV. Obsah správního spisu

13. Ze správního spisu a informačního systému cizinců vyplývá, že účastník řízení pobýval na území ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ostatní/jiné, s platností od 9. 7. 2024 do 30. 4. 2025. Dne 12. 2. 2025 podal u správního orgánu I. stupně žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za stejným účelem. Jako doklad potvrzující účel pobytu na území předložil potvrzení o přijetí na kurzy, vystavené DBS Czech s. r. o. (dále „DBS“), z něhož vyplývá, že je přijat na jazykové a další kurzy podle uzavřené dohody o poskytování jazykové a další výuky, s dobou trvání kurzu od 1. 5. 2025 do 30. 4. 2026. Z potvrzení dále vyplývá, že DBS se zavazuje poskytovat kurzy českého jazyka (16 hodin týdně) a základních českých reálií (3 hodiny týdně) a další volitelný kurz podle volby účastníka řízení (6 hodin týdně).
14. Správní orgán I. stupně shromáždil informace o studijní a pobytové historii účastníka. Účastník vstoupil na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, vydaného s platností od 12. 10. 2022 do 15. 9. 2023, konkrétně z důvodu absolvování přípravného jazykového kurzu českého jazyka pro cizince, který organizuje Česká zemědělská univerzita v Praze (dále jen „ČZU“).

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

15. Z údaje v cestovním dokladu vyplývá, že na území ČR, potažmo států Schengenského prostoru, přicestoval dne 1. 10. 2022.
16. Dne 13. 3. 2023 podal účastník na území žádost o vydání zaměstnanecké karty pro výkon práce na pracovní pozici prodáváči smíšeného zboží. Žádost byla zamítnuta rozhodnutím ze dne 31. 8. 2023, č. j. OAM-18726-14/ZM-2023, neboť pobyt účastníka není v zájmu ČR.
17. Účastník dne 9. 7. 2024 podal novou žádost o vydání zaměstnanecké karty pro výkon práce na pracovní pozici prodáváči smíšeného zboží (sp. zn. OAM-42823/ZM-2024), o této žádosti o vydání zaměstnanecké karty nebylo dosud pravomocně rozhodnuto.
18. Dne 30. 8. 2023 účastník podal žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ostatní/jiné, za účelem absolvování jazykového kurzu DBS pro školní rok 2024/2025. Správní orgán dospěl k závěru, že toto nové povolení může být uděleno, neboť hodlá pokračovat v osvojování si znalostí českého jazyka tak, aby mohl skutečně naplnit účel, za kterým na území přijel, tedy zahájit a dokončit studium na vysoké škole. Tedy nové povolení k dlouhodobému pobytu účastníkovi vydal s platností do 30. 4. 2025.
19. Účastník však namísto toho, aby požádal o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia s tím, že byl přijat ke studiu vysoké školy, žádal znovu o prodloužení doby platnosti svého dosavadního povolení k pobytu za stejným účelem, tedy za účelem absolvování jazykového kurzu českého jazyka a českých reálií organizovaného DBS.
20. Správní orgán I. stupně vyzval účastníka k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, dal mu možnost se k nim vyjádřit, této možnosti účastník využil, následně zaslal správnímu orgánu Smlouvu o vysokoškolském bakalářském studiu s Vysokou školou NEWTON, a.s. ze dne 25. 6. 2025 a Dodatek č. 1 k této smlouvě ze dne 25. 6. 2025, k akreditovanému bakalářskému studijnímu programu Ekonomika a management.
21. Správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 18. 8. 2025 žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území za účelem ostatní/jiné podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 ve spojení s § 37 odst. 2 písm. a) v návaznosti na § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců zamítl, přičemž do výroku současně uvedl, že pobyt účastníka na území není v zájmu ČR. Správní orgán byl přesvědčený, že účastník svou aktivitu na území vůbec nesměruje k dosažení cíle či účelu, za kterým mu bylo povoleno do ČR přicestovat a dlouhodobě pobývat, tedy za účelem získání vysokoškolského vzdělání. K doloženému dokladu potvrzujícímu účel pobytu uvedl, že se jedná opět o jiný typ vzdělávání. Účastník vstoupil na území za účelem studia na vysoké škole a bylo mu umožněno pobývat na území za účelem získání vysokoškolského vzdělání, respektive pod podmínkou, že bude studovat akreditovaný obor vysoké školy. Již v době od 1. 10. 2022 do 15. 9. 2023 měl absolvovat přípravný kurz jazyka českého zajišťovaný českou vysokou školou, jehož cílem je získání potřebné znalosti jazyka českého, aby mohl začít studovat na vysoké škole. Následně absolvoval další roční kurz českého jazyka, byť neorganizovaný veřejnou vysokou školou a nyní hodlá další rok absolvovat opět další kurz českého jazyka.
22. Podle správního orgánu I. stupně může uvedené znamenat, že účastník buď nemá potřebné předpoklady, aby se v českém prostředí naučil za tři roky česky natolik, aby mohl začít studium na vysoké škole, nebo jeho úmyslem není studium na české vysoké škole vůbec zahájit. Tomu nasvědčuje i podaná žádost o zaměstnaneckou kartu na počátku pobytu a další

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

žádost o zaměstnaneckou kartu ze dne 9. 7. 2024. Není tak důvodné prodlužovat pobyt účastníka za účelem absolvování dalšího jazykového kurzu. K tomu poukázal na to, že dlouhodobý pobyt za účelem studia udělený z důvodu absolvování jazykové či odborné přípravy ke studiu podle § 64 písm. b) zákona o pobytu cizinců také nelze prodloužit více než jednou, a to podle § 44a odst. 2 písm. a) téhož zákona. Sám zákonodárce tedy počítal s tím, že student během jednoho roku či nejdéle během dvou let bude schopen nabýt znalosti jazyka na takové úrovni, aby mohl začít studovat akreditovaný obor vysoké školy. Jestliže toho nebude z jakéhokoli důvodu schopen, pak zákonodárce zapovídá, aby mu bylo povoleno k dlouhodobému pobytu prodlouženo. Tím se současně zabránil i zneužívání přípravných jazykových kurzů k bezcílnému zachovávaní pobytového oprávnění v ČR. Současně je nežádoucí, aby toto pravidlo, bylo obcházeno cestou vydávání a prodlužování dlouhodobých pobytů za jiným účelem. Takovému zjevně bezcílnému jednání je třeba bránit, a proto správní orgán zjištěný skutkový stav podřadil pod důvod zamítnutí žádosti uvedený v § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců.

23. Správní orgán I. stupně se dále zabýval otázkou, zda důsledky napadeného rozhodnutí budou přiměřené ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců důvodu pro zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, dopady shledal přiměřenými.
24. Správní orgán I. stupně dodal, že účastník doložil smlouvy o bakalářském programu, správnímu orgánu je známo, že účastník dne 29. 7. 2025 požádal o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia (řízení dosud není pravomocně ukončeno).
25. Proti prvostupňovému rozhodnutí bylo podáno odvolání, ve kterém bylo namítáno, že odůvodnění postrádá argumentaci k důvodu, že pobyt účastníka není v zájmu ČR, v rozhodnutí je argumentováno pouze ve vztahu k naplnění pojmu jiná závažná překážka.
26. Žalovaná v napadeném rozhodnutí shrnula, že účastník pobýval na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ostatní/jiné vydaného s platností od 9. 7. 2024 do 30. 4. 2025 a dne 12. 2. 2025 podal žádost o jeho prodloužení, načež správní orgán I. stupně po provedeném dokazování zamítl žádost účastníka řízení podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a dále ve spojení s § 37 odst. 2 písm. a) s odkazem na § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, přičemž do výroku napadeného rozhodnutí uvedl, že pobyt účastníka řízení na území není v zájmu ČR. V odůvodnění rozhodnutí mj. konstatoval: *„Jinak řečeno pobyt účastník řízení na území nenaplnil svůj prvotní cíl, jímž je získání vysokoškolského vzdělání. A je otázkou, zda jej vůbec účastník řízení naplnit chce, když žádá o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem absolvování kurzu jazyka českého a dalších kurzů, namísto toho, aby skutečně zahájil studium akreditovaného oboru vysoké školy v ČR. Správní orgán má za to, že tyto skutečnosti brání v tom, aby účastníkovi řízení prodloužil dobu platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem absolvování dalšího jazykového kurzu, když mu byl pobyt na území umožněn, pouze z toho důvodu, že měl zahájit studium na české vysoké škole. Tedy tato skutečnost podle správního orgánu konstituuje tzv. jinou závažnou překážku pobytu účastníka řízení na území.“* Správní orgán I. stupně považoval zjištěný stav za tzv. jinou závažnou překážku pobytu účastníka řízení na území, tj. aplikoval na zjištěný stav druhou ze dvou alternativních skutkových podstat. Ve výroku ovšem uvedl, že pobyt účastníka řízení není v zájmu ČR, tj. v něm zmínil první ze dvou alternativních skutkových podstat.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

27. Z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je podle názoru žalované bez důvodných pochybností zřejmé, že důvodem pro zamítnutí žádosti bylo shledání tzv. jiné závažné překážky v pobytu na území, za kterou správní orgán I. stupně považoval skutečnosti vyplývající z pobytové a studijní historie účastníka řízení na území. Nic z odůvodnění napadeného rozhodnutí nenásvědčuje tomu, že by správní orgán I. stupně podřadil zjištěný skutkový stav pod první ze dvou alternativních skutkových podstat, tj. že by pobyt účastníka řízení nebyl v zájmu ČR. Žalovaná konstatovala, že část výroku prvostupňového rozhodnutí neodpovídá jeho odůvodnění, ovšem jedná se skutečně pouze o uvedení dovětku výroku, tedy že „pobyt účastníka řízení není v zájmu ČR“. Právní ustanovení uvedená ve výroku jsou správně, neboť i tzv. jiná závažná překážka pobytu cizince na území je skutkovou podstatou, kterou zahrnuje § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Pouhé zjevně nesprávné uvedení příslušné skutkové podstaty ve výroku napadeného rozhodnutí není důvodem pro to, aby bylo rozhodnutí bez dalšího považováno za nepřezkoumatelné, resp. nenapravitelné v rámci odvolacího řízení, když ze správního spisu i z odůvodnění rozhodnutí jsou dostatečně zřejmé důvody, které vedly k zamítnutí žádosti, a že těmito důvody je shledání tzv. jiné závažné překážky v pobytu na území. V čem je tato překážka shledávána, je z odůvodnění rovněž dostatečně zřejmé, případnou změnou výroku nehrozí újma z důvodu ztráty možnosti se odvolat a proti důvodům zamítnutí žádosti brojit, jak koneckonců vyplývá i z obsahu podaného odvolání. Žalovaná proto přistoupila ke změně výrokové části, neboť zjištěný skutkový stav byl sice podřazen pod správné zákonné ustanovení, ale ve výroku byla uvedena nesprávná alternativní skutková podstata. Účastník touto změnou nebude nikterak krácen na svých procesních právech. Účastníku ani provedenou změnou není ukládána povinnost, omezující klauzule upravená v § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu se tedy neuplatní. Neuplatní se ani další omezení vztahující se ke změně výrokové části rozhodnutí podle § 90 odst. 3 správního řádu. V daném případě nelze hovořit o tom, že by rozhodnutí bylo změněno v neprospěch účastníka řízení, neboť důsledek rozhodnutí, tzn. zamítnutí žádosti účastníka řízení, bude stále stejný, a dokonce bude aplikováno i shodné zákonné ustanovení.
28. Podle komentáře ke správnímu řádu JUDr. Josefa Vedrala, Ph.D., str. 770, by změna rozhodnutí měla mít před rušením a vrácením věci k novému projednání přednost, a to za splnění podmínek, že napadené rozhodnutí vykazuje takové právní nebo věcné vady, které je možné napravit přímo v odvolacím řízení na základě spisového materiálu a podkladů rozhodnutí shromážděných v průběhu řízení na prvním stupni, resp. v průběhu řízení odvolacího. Postup je též v souladu s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 10. 1. 2019, č. j. 6 A 84/2017-47, podle kterého *„Nelze přisvědčit námitce, že žalovaná změnou prvostupňového rozhodnutí porušila § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu a zkrátila žalobce na jeho právu spravedlivý proces, protože mu tím upřela právo na odvolání. (...) Žalovaná v napadeném rozhodnutí konstatovala, že pokud správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že pominuly důvody, pro které bylo žalobci dlouhodobé vízum uděleno, byl povinen předmětnou žádost zamítnout podle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a nikoliv postupovat podle shora uvedených ustanovení, a proto přikročila ke změně výroku prvostupňového rozhodnutí. Učinila tak zcela v souladu s § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu, které jí umožňuje změnit odvoláním napadené rozhodnutí nebo jeho část, je-li toto rozhodnutí v rozporu s právními předpisy nebo je nesprávné. Změna rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolacím orgánem, je-li s ohledem na zákonem stanovené podmínky možná, je podle správního řádu preferovanou variantou. Odvolací orgán totiž v takovém případě může změnit výrokovou část rozhodnutí stejně jako jeho odůvodnění, jestliže vychází z odlišného právního názoru na skutková zjištění obsažená ve*

spisovém materiálu a není-li výsledek řízení o provedené změně rozhodnutí pro účastníky překvapivý.“ K totožnému názoru dospěl posléze i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 12. 2018, č. j. 6 As 286/2018-34. Pro doplnění lze odkázat též na názor Nejvyššího správního soudu vyjádřený v rozsudku ze dne 22. 7. 2008, č. j. 2 As 20/2008-73, podle něhož *„je nutno především zdůraznit, že správní řízení tvoří v zásadě jeden celek od jeho zahájení až do právní moci konečného rozhodnutí, a že tedy v zásadě není vyloučeno, aby odvolací správní orgán napravil vady řízení před správním orgánem prvého stupně, stejně jako rozhodnutí v něm vydaného.“*

29. Podmínky vymezené zákonem i judikaturou byly v daném případě naplněny. Žalovaná se v zásadě shoduje s posouzením správního orgánu I. stupně, pokud jde o aplikaci tzv. jiné závažné překážky v pobytu na území, nová formulace výroku uvedená ve výrokové části napadeného rozhodnutí odpovídá zjištěnému skutkovému stavu. Proto žalovaná dospěla k závěru o nutnosti změny výroku napadeného rozhodnutí. V daném případě existuje důvod pro zamítnutí žádosti podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a dále ve spojení s § 37 odst. 2 písm. a) s odkazem na § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců s tím, že je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.
30. Jinou závažnou překážku pobytu účastníka na území spatřoval správní orgán I. stupně v jeho dosavadním zjevně „bezcílném“ vzdělávání formou jazykových kurzů, kterými účastník zjevně nesměruje k původně vytyčenému cíli při vstupu na území, tj. studiu vysoké školy. Ve vztahu k opakovaně absolvovaným jazykovým kurzům pak přihlédl k tomu, že i jazykovou a odbornou přípravu ke studiu na vysoké škole lze podle zákona prodloužit pouze jednou.
31. Žalovaná v napadeném rozhodnutí konstatovala, že jiná závažná překážka je neurčitým právním pojmem, který za účelem správné aplikace předpokládá ze strany správního orgánu správní uvážení, odkázala na rozsudek ze dne 19. 1. 2012, č. j. 9 As 80/2011-69, v němž se Nejvyšší správní soud obecně zabýval aplikací zákonných ustanovení obsahující neurčité právní pojmy. Z tohoto rozsudku vyplývá, že správní orgány nejsou povinny obecně definovat pojem „jiná závažná překážka pobytu cizince na území“ bez souvislosti s vydávaným rozhodnutím, nýbrž pouze zhodnotit, zda konkrétní skutkové okolnosti posuzovaného případu lze pod tento pojem subsumovat. Úkolem a povinností správního orgánu I. stupně tedy je, aby daný neurčitý právní pojem vymezil ve svém rozhodnutí v návaznosti na okolnosti projednávaného případu a řádně odůvodnil jeho naplnění. Správní orgán I. stupně se zcela dostatečným a přezkoumatelným způsobem zabýval ve vztahu ke skutkovým okolnostem projednávané věci naplněním pojmu závažná překážka pobytu účastníka řízení na území.
32. Žalovaná v této souvislosti odkázala na ustálenou judikaturu správních soudů, kdy z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2016, č. j. 7 Azs 313/2015-35, vyplývá, že *„zákon o pobytu cizinců je založen na tom, že pobyt cizince na území musí být odůvodněn, např. dlouhodobým zaměstnáním, podnikáním či studiem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 7 As 82/2011-81 ze dne 27. 12. 2011).“* Je věcí suverénního státu, za jakých podmínek cizince vpustí či nevpuští na vlastní území a zda shledá, že důvody pro vpuštění této osoby na území přetrvávají i poté, kdy uplynula doba, po niž jí byl vstup a pobyt povolen. Posouzení účelu pobytu, jeho naplňování a rovněž jeho akceptace v rámci diskreční pravomoci ČR je tedy zásadní pro posouzení každého případu. Jistě je pravdou, že pokud jde o zákonem přímo definované účely pobytu, jako je např. studium, zaměstnání nebo sloučení rodiny, je diskrece správních orgánů omezena zákonem definovanými

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

podmínkami. Jinak je to ovšem podle názoru žalované u tzv. „zbytkového“ účelu pobytu, tj. ostatní/jiné. V něm se naopak diskrece správních orgánů projevuje relativně širokým způsobem.

33. K diskreční pravomoci ČR lze odkázat např. na usnesení Ústavního soudu ze dne 29. 5. 2024, č. j. I. ÚS 996/24, v němž Ústavní soud uvedl: *„Platná právní úprava je tedy postavena na tom, že poskytnutí souhlasu s pobytem cizince na území je výkonem diskreční moci státu, naproti tomu není dáno právo cizince na pobyt na území, resp. na povolení k pobytu.... Namítají-li stěžovatelky, že správními orgány zkoumané podmínky nejsou v zákoně výslovně obsaženy, také tato jejich námitka byla vypořádána tím, že na udělení dlouhodobého víza není právní nárok a je věcí diskreční pravomoci České republiky, resp. jejích orgánů a jejich správní praxe, komu a za jakých podmínek (ve vztahu k posouzení, zda daný účel je tím, který vyžaduje pobyt na území delší než tři měsíce) dlouhodobé vízum udělí. Tento závěr je zcela souladný se shora popsanou judikaturou Ústavního soudu.“* Uvedené usnesení se sice týká dlouhodobého víza za účelem rodinným, nicméně pokud jde o diskreci ve vztahu k účelu pobytu, vztáhnout i na povolení k dlouhodobému pobytu. K diskreční pravomoci ohledně jazykových kurzů anglického jazyka žalovaná odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2024, č. j. 7 Azs 22/2024-27, bod [16], též na rozsudek ze dne 24. 10. 2024, č. j. 9 Azs 115/2024-32, a usnesení ze dne 23. 1. 2025, č. j. 9 Azs 260/2024-27.
34. Studium či jiné vzdělávací aktivity, které nejsou studiem podle § 64 zákona o pobytu cizinců, samy o sobě nejsou samoučelnou aktivitou cizince na území, ale mají směřovat ke svému naplnění, tj. formálně ke složení závěrečné zkoušky a získání příslušného titulu či osvědčení o absolvování, materiálně pak k získání příslušné odbornosti a kvalifikace, která má studentovi umožnit výkon určitého povolání. Aby mohl být pobyt cizince za účelem studia či jiných vzdělávacích aktivit na území prodloužen, musí rovněž činit dostatečný pokrok v příslušném vzdělávání. Specifickou kategorií vzdělávání jsou pak různé jazykové kurzy. K jazykovým kurzům obecně je třeba uvést, že zákon je zmiňuje pouze v § 64 písm. b), kdy účast na jazykové a odborné přípravě ke studiu akreditovaného studijního programu vysoké školy organizované veřejnou vysokou školou je považována za studium, a tedy za zákonem předpokládaný účel pobytu. Jde ovšem o určitou specifickou kategorii studentského účelu. Ve smyslu čl. 3 bodu 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. 5. 2016, o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair (dále „2016/801/EU“), se jedná o přípravný kurz předcházející vysokoškolskému vzdělání v souladu s vnitrostátními právními předpisy daného členského státu. Z § 64 písm. b) zákona o pobytu cizinců vyplývá, že směřují k jazykové a odborné přípravě určitého akreditovaného studijního programu vysoké školy, tj. student přijíždějící na území se tohoto kurzu účastní s určitým předem daným cílem přihlásit se následně a studovat konkrétní jím zvolený studijní program. Studium v přípravném kurzu není jakousi samoučelnou aktivitou, ale jedná se o aktivitu (a to i ve smyslu směrnice), která nutně směřuje k vysokoškolskému studiu, k přípravě na něj je určena. Pobyt za tímto konkrétním účelem ovšem zákonodárce explicitně omezil (a to v souladu s bodem 16 preambule směrnice), resp. mu stanovil určité mantinely, když jazykovou přípravu omezil jednak na přípravu na studium akreditovaného studijního programu na vysoké škole [viz § 64 písm. b) zákona o pobytu cizinců], tedy svázal ji s konkrétně definovaným cílem, a tuto přípravu na studium na vysoké škole pak omezil i časově, a to v § 44a odst. 2 písm. a) zákona, jímž umožnil prodloužit platnost doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia z důvodu pokračování v takové přípravě jen jednou. Pokud jde o tzv.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

„obyčejné“ kurzy cizího jazyka, které nejsou studiem ve smyslu § 64 písm. b) zákona o pobytu cizinců, k nim se již opakovaně vyjádřil Nejvyšší správní soud s tím, že takový kurz cizího jazyka není bez dalšího akceptovatelným účelem pobytu na území, resp. nelze jej bez dalšího považovat za účel „vyžadující pobyt na území“. Pokud pak jde o kurzy českého jazyka, u těch je situace poněkud odlišná, ovšem i u těchto kurzů platí, že je možné zhodnotit jejich povahu, náplň, časovou dotaci apod. Podle názoru žalované totiž ne nutně každý kurz českého jazyka, byť je spojen s osvojováním si úředního jazyka ČR, musí nutně vést k vydání pobytového oprávnění. Současně platí, že není důvodné a v zájmu ČR, aby na jejím území pobývali cizinci opakovaně a samoúčelně jen na základě jazykového kurzu českého jazyka bez jakéhokoli časového omezení a cíle. Pokud takové zjištění z podkladů konkrétního případu vyplyne, je možné shledat tzv. jinou závažnou překážku pobytu cizince na území právě ve zjevném opakovaném a bezcílném absolvování jazykových kurzů, a to bez ohledu na to, zda jde o kurz cizího jazyka nebo o kurz jazyka českého. Účastník přicestoval na území v roce 2022 na základě povolení k dlouhodobému pobytu, kdy měl absolvovat přípravný jazykový kurz na ČZU následně si v roce 2023 požádal o vydání zaměstnanecké karty, která mu nebyla udělena, téhož roku požádal o vydání nového povolení k pobytu, za účelem ostatní/jiné, pro absolvování jazykového kurzu DBS, které mu uděleno bylo. V roce 2024 si opět požádal o vydání zaměstnanecké karty, přičemž o tomto řízení nebylo doposud rozhodnuto. Nyní si opět požádal o povolení k dlouhodobému pobytu, opět za účelem ostatní/jiné, v rámci kterého se chce opět věnovat studiu českého jazyka, znovu na DBS, tentokrát v období od 1. 5. 2025 do 30. 4. 2026.

35. Vzhledem k tomu, že účastník za 3 roky nebyl schopen dosáhnout požadovanou jazykovou úroveň nezbytnou pro studium veřejných vysokých škol, žalovaná nevidí důvod pro bezcílené setrvávání účastníka na území, neboť jednoduše není udržitelné, aby jeho soustavné „vzdělávání se“ v jazykových kurzech, navíc s diskutabilními výsledky, poskytovalo záminku pro bezproblémový pobyt cizinců na území, a tím zavadalo příležitost k faktickému obcházení zákona, a efektivně tak snižovalo možnost ČR ovlivnit, kdo se na jejím území bude pohybovat. Zákonodárce poskytl dostatečnou dobu k osvojení si požadované jazykové úrovně, a jde k tíži účastníka, že 3 roky v českém prostředí nevyužil na maximum. Pro doplnění žalovaná uvádí, že účastníku nic nebránilo v tom, aby již před příchodem na území individuálně studoval jazyk, ve kterém bude probíhat výuka na vysoké škole, kterou plánoval, a správní orgán I. stupně umožnil účastníku studovat na území dva roky intenzivních kurzů českého jazyka. Žalovaná je navíc ze správní praxe známé, že pro nezanedbatelné množství cizinců byla tato doba více než dostatečná a tito cizinci nyní úspěšně pokračují ve studiu, případně se integrují do české společnosti jako její cenná součást.
36. Je jistě pravdou, že zákon o pobytu cizinců umožňuje za jím stanovených podmínek změnit účel pobytu. To nicméně neznamená, že ČR a její orgány jsou povinny cizinci umožnit pobyt za jakýmkoli účelem, který on sám považuje za relevantní, neboť v tomto směru se uplatňuje právě již výše zmíněná diskreční pravomoc. Žalovaná pro doplnění odkázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 10. 2025, č. j. 20 A 46/2024-43, v němž se soud zabýval mimo jiné konformitou časového omezení jazykové a odborné přípravy podle § 64 písm. b) zákona o pobytu cizinců s právem Evropské unie i Ústavním pořádkem a rozpor neshledal. Naopak v rozhodnutí mimo jiné podotkl, že *„Prosté tvrzení o účasti na jazykovém kurzu nemůže být bez dalšího dostatečným pro závěr o nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí do jeho soukromého života, když z ničeho nevyplývá, co by mu ve studiu bránilo v zemi původu.“* Žalovaná též odkázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 8. 2025, č. j. 19 A 17/2025-35, a ze dne 28. 8. 2025, č. j. 21 A 20/2025-33.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

37. Nad rámec výše uvedeného pak žalovaná uvedla, že z její vlastní úřední činnosti je jí znám systém a náplň kurzů organizovaných DBS. Podle současné webové prezentace nabízí DBS kurzy českého jazyka pro především vietnamsky hovořící zájemce. Kurzy probíhají každý pracovní den, a to buď v dopoledních hodinách, nebo v odpoledních hodinách. Kurzy jsou v různých úrovních náročnosti, konkrétně A0 – A1, A1 – A2 a A2 – B1. Dále z webové prezentace vyplývá, že vedle gramatiky a pravopisu jsou v rámci výuky nacvičovány různé každodenní situace a učí se o historii a o fungování ČR, o základních pravidlech a o politickém systému. Kurz se pak má zaměřovat i na orientaci v cizineckém právu a na pravidla společenského chování. V části „Praktické informace“ je pak vnitřní odkaz mimo jiné na článek o aktuálních trendech v úpravě obočí nebo o trendech v bistrech v roce 2023. Dle zkušeností žalované se webová prezentace DBS neustále mění. Z webové prezentace nevyplývá, že by kurzy byly akreditovány nebo byla výsledkem kurzu jakákoli certifikovaná zkouška. Relevantní je ovšem pohled na účastníkem řízení doloženou dohodu o poskytování jazykové a další výuky. Z té vyplývá, že kurz českého jazyka bude poskytován v rozsahu 16 hodin týdně, kurz základních českých reálií v rozsahu 3 hodin týdně. Součástí dohody je rovněž volitelný kurz, a to alternativně kosmetické služby v rozsahu 6 hodin týdně nebo kurz bistro&gastro v témže rozsahu. Podle dohody student bere výslovně na vědomí, že výsledkem kurzů není žádná oficiální zkouška a kurzy nenaplnují definici studia podle českých právních předpisů. Je otázkou, zda účast v kurzech tohoto typu, které nejsou akreditovány a nabízejí vzdělání, které lze v zásadě považovat za doplňkové, o čemž svědčí i časová dotace výuky českého jazyka (16 hodin týdně), mají být bez dalšího považovány za ty, které odůvodní hlavní účel pobytu cizince na území. Žalovaná tedy názoru, že účast v kurzu organizovaném DBS nesměruje k nějakému konkrétně profesně vytyčenému cíli účastníka. Žalovaná nezpochybňuje záměry kurzu, pokud jde o snahu o lepší integraci cizinců pobývajících na území ČR do české společnosti, ale rozhodně není přesvědčena o tom, že by účast na těchto kurzech měla být bez dalšího považována za hlavní účel pobytu cizince.
38. Správní orgán I. stupně též v souladu se zákonem před vydáním rozhodnutí posoudil přiměřenost negativního rozhodnutí ve smyslu § 174a tohoto zákona; posuzoval, zda zamítnutí žádosti nebude znamenat nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života účastníka, přičemž dospěl k názoru, že tomu tak nebude. Žalovaná se s tímto názorem ztotožnila, účastník v průběhu řízení (a to ani v řízení odvolacím) neuvedl skutečnosti, které by svědčily o opaku. Nelze po správním orgánu požadovat, aby výhradně z vlastní iniciativy vyhledával a opatroval důkazy, které by mohly svědčit ve prospěch účastníka řízení, tedy i ty, které by se týkaly nepřiměřenosti zásahu do jeho soukromého a rodinného života (srov. odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 9 As 142/2012-21). Kritéria pro posouzení přiměřenosti negativního dopadu rozhodnutí uvedená v § 174a zákona o pobytu cizinců jsou pouze demonstrativní a správní orgán posuzující přiměřenost není povinen se v odůvodnění svého rozhodnutí vypořádat s každým jednotlivým kritériem, stejně jako mu nic nebrání vzít v potaz i kritéria jiná, pokud si to vyžádají specifika daného případu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013-34). Neprodlením doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území nedochází ani k porušení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jelikož účastníku řízení není tímto postupem znemožněno do budoucna na území pobývat. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71: „*Zásahem do soukromého a rodinného života, který si cizinec na území vytvořil, by v souvislosti čl. 8 Úmluvy mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě svou délkou mohl dosáhnout*

intenzity nepřiměřeného zásahu ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Výjimkou by pak mohl být pouze případ, kdy by nepřiměřeným zásahem do osobní či rodinné vazby byla již pouhá nutnost vycestování.“ Mimo to právní řád ČR nezakotvuje právo cizince na pobyt na území. Takové právo mají pouze občané ČR podle čl. 14 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Tento závěr rovněž explicitně judikoval Ústavní soud České republiky v usnesení ze dne 9. 6. 2004, č. j. III. ÚS 260/04: „*Subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území neexistuje, když je věcí suverénního státu, za jakých (nediskriminujících) podmínek připustí pobyt cizinců na svém území.*“ Žalovaná závěrem odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 43/2003-38, kde je uvedeno: „*Právo pobývat na území cizího státu v žádném případě není možno kvalifikovat jako základní lidské právo člověka - nepatří tedy do kategorie základních práv a svobod chráněných ústavním pořádkem České republiky.*“, a dále rozsudek téhož soudu ze dne 21. 2. 2018, č. j. 4 Azs 229/2017-34, v němž konstatoval: „*I když se právní úprava zákona ze dne 21. 2. 2018 o pobytu cizinců může zdát příliš tvrdá, je nutno respektovat, že je právem každého státu regulovat příchod a pobyt cizinců na jeho území a stanovit pro jednotlivé pobytové režimy podmínky, který je cizinec povinen se podrobit.*“

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

39. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná. Soud rozhodl ve věci bez jednání, neboť s tímto postupem žalovaná souhlasila a žalobce se na výzvu soudu ve stanovené lhůtě nevyjádřil.
40. Podle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců: „*Žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se podává ministerstvu na úředním tiskopisu, na kterém se podává žádost o vydání tohoto povolení. Na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36, § 46 odst. 3 a 7 a § 55 odst. 1 a 2 vztahují obdobně.*“
41. Podle § 35 odst. 3 zákona o pobytu cizinců: „*Dobu platnosti víza k pobytu nad 90 dnů a dobu pobytu na území na toto vízum nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 37).*“
42. Podle § 37 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců: „*Ministerstvo dále zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže nastal některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 1 písm. a), c), d), g), h) a j) až l) nebo v § 56 odst. 2 za podmínky, že důsledky tohoto rozhodnutí budou přiměřené důvodu pro zrušení platnosti víza. Při posuzování přiměřenosti ministerstvo přiblíží zejména k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.*“
43. Podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců: „*Dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže pobyt cizince na území není v zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.*“
44. Podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu: „*Jestliže odvolací správní orgán dojde k závěru, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy nebo že je nesprávné, napadené rozhodnutí nebo jeho část změnit; změnu nelze provést, pokud by tím některému z účastníků, jemuž je ukládána povinnost, brozila újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se; podle § 36 odst. 3 se*

postupuje, pouze pokud jde o podklady rozhodnutí nově pořízené odvolacím správním orgánem; je-li to zapotřebí k odstranění vad odůvodnění, změni odvolací správní orgán rozhodnutí v části odůvodnění; odvolací správní orgán nemůže svým rozhodnutím změnit rozhodnutí orgánu územního samosprávného celku vydané v samostatné působnosti.“

45. Podle § 90 odst. 3 správního řádu: „Odvolací správní orgán nemůže změnit napadené rozhodnutí v neprospěch odvolatele, ledaže odvolání podal také jiný účastník, jehož zájmy nejsou shodné, anebo je napadené rozhodnutí v rozporu s právními předpisy nebo jiným veřejným zájmem.“
46. Žalobce předně namítal nepřezkoumatelnost, zmatečnost a vnitřní rozpornost prvostupňového i napadeného rozhodnutí. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38, nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno. Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán, resp. soud, podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se (toliko) dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat.
47. V projednávaném případě odůvodnění napadeného rozhodnutí tyto vady vytknout nelze, žalovaná správně vymezila rozhodnou právní úpravu, zjistila skutkový stav v dostatečném rozsahu, posoudila přiměřenost dopadu rozhodnutí do práva žalobce na respektování soukromého a rodinného života, rozhodnutí je důkladné a vypořádává všechny námitky.
48. K prvostupňovému rozhodnutí žalobce namítal, že správní orgán v rozporu s obsahem spisu dovodil, že žalobce bude páchat trestnou činnost, soud tento závěr z prvostupňového rozhodnutí nedovozuje. Správní orgán toliko uvedl, že není ve veřejném zájmu pobyt cizince, který účel povoleného pobytu neplní nebo se dokonce věnuje zákonem zapovězeným aktivitám. Toto vyjádření je obecné, z obou rozhodnutí je zjevné, že žalobci žádná současná ani budoucí trestná činnost k tíži přičítána není. Dále namítal, že správnímu orgánu I. stupně bylo známo, že již studium zahájil, taková informace však ze spisu neplyne, předložená smlouva ze dne 25. 6. 2025 neuvádí, kdy má být studium na vysoké škole zahájeno, dne 2. 1. 2026 žalobce zjevně stále na vysoké škole nestudoval, navštěvoval jazykový kurz (jak potvrdil v žalobě).
49. Prvostupňové rozhodnutí podrobně popisuje zjištěný skutkový stav, který pak jednoznačně hodnotí i po právní stránce, i toto rozhodnutí je přezkoumatelné. Z rozhodnutí jako celku je zcela zřejmé, že uvedení chybné alternativy skutkové podstaty ve výroku je toliko zjevnou chybou, odkaz na použité právní ustanovení je správný. Správní orgán se též v rozhodnutí věnuje v odůvodnění rozboru pojmu „jiná závažná překážka“ (viz strana 3, 4), dále explicitně konstatuje: „Správní orgán tedy dospěl k závěru, že v případě účastníka řízení je naplněn důvod pro neprodloužení doby platnosti jeho povolení k dlouhodobému pobytu dle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 a dále ve spojení s § 37 odst. 2 písm. a) zák. č. 326/1999 Sb., když byla zjištěna jiná závažná překážka jeho pobytu na území spočívající v tom, že další prodloužení povolení

k dlouhodobému pobytu za tímto účelem by vedlo k obcházení zákona a jeho další pobyt na území by byl pouze samoučelný, tudíž v rozporu s veřejným zájmem.“

50. S tímto souvisí i námitka ztráty instance. Soud konstatuje, že změna rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolacím orgánem, je-li s ohledem na zákonem stanovené podmínky možná, je podle správního řádu preferovanou variantou. Odvolací orgán totiž v takovém případě může změnit výrokovou část rozhodnutí stejně jako jeho odůvodnění, jestliže vychází z odlišného právního názoru na skutková zjištění obsažená ve spisovém materiálu a není-li výsledek řízení o provedené změně rozhodnutí pro účastníky překvapivý. K totožnému názoru dospěl i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 12. 2018, č. j. 6 As 286/2018-34, č. 3837/2019 Sb. NSS, v němž uvedl, že *„zrušení rozhodnutí a vrácení věci odvolacím orgánem zpět na první stupeň je až krajní možností, jak řešit vady prvostupňového rozhodnutí zjištěné v odvolacím řízení. Pokud je možné napadené rozhodnutí změnit, a tím vzniklou nezákonnost či nesprávnost odstranit, je odvolací orgán povinen tak v zájmu ekonomie řízení učinit. Za tímto účelem je oprávněn provést v odvolacím řízení potřebné důkazy a doplnit další nezbytné podklady, musí s nimi ovšem seznámit účastníky řízení a umožnit jim se k nim vyjádřit. Stejně tak je odvolací správní orgán oprávněn zaujmout jiný právní názor a posoudit zjištěný skutkový stav po právní stránce odlišně než prvostupňový správní orgán. I zde ovšem musí účastníky řízení na možný odlišný právní náhled na věc předem upozornit a dát jim možnost se k němu vyjádřit, pokud by pro ně nové právní posouzení bylo být s ohledem na dosavadní průběh řízení překvapivé.“*
51. Soud se zabýval otázkou, zda mohlo být rozhodnutí žalované překvapivé a zda žalobce měl možnost vznést relevantní argumentaci, tedy zda byla z prvostupňového rozhodnutí zjevná rozhodující skutková zjištění a zřejmé argumenty ve vztahu k právnímu hodnocení.
52. Správní řízení tvoří v zásadě jeden celek od jeho zahájení až do právní moci konečného rozhodnutí, a tedy v zásadě není vyloučeno, aby odvolací správní orgán (zde žalovaná) napravil vady řízení před správním orgánem I. stupně, stejně jako rozhodnutí v něm vydaného. Při změně rozhodnutí pak platí obě rozhodnutí společně (tvoří fakticky jeden celek), a to v mezích provedených změn. Změna výroku musí být podepřena vyložení důkazního a právního stavu a z nich vyplývajících odlišností mezi důvody rozhodnutí správního orgánu I. a II. stupně. Za situace, kdy prvostupňové správní rozhodnutí v odvolacím řízení neobstojí, je třeba zvážit, zda povaha věci připouští jeho změnu, či zda není na místě jeho zrušení a vrácení věci správnímu orgánu prvního stupně k nápravě vad (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2008, č. j. 2 As 20/2008-73). Nejvyšší správní soud dále v rozsudku ze dne 19. 3. 2014, č. j. 6 As 151/2013-27, konstatoval, že *„přehnanou přísností při hodnocení změn správních rozhodnutí v odvolacím řízení – zejména tam, kde pro takovou úzkostlivost nejsou dány skutkové předpoklady, jako je tomu v tomto případě – by správní soudy nutily odvolací orgány, aby prvostupňové rozhodnutí při shledání jakýchkoliv chyb raději zrušily, než aby se pokoušely o jeho precizaci. Takový postup, je-li aplikován šablonovitě, vede k nežádoucímu jevu, označovanému někdy lidově jako ‚kolotoč opravných prostředků‘ či ‚úřednický ping-pong‘, kdy rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je opakovaně rušeno, řízení jako celek není stále pravomocně uzavřeno a opakovaná ‚vyhovující‘ rozhodnutí odvolacího orgánu nejsou soudně napadnutelná. O tom, že je tento negativní jev v praxi poměrně rozšířený, svědčí i to, že se stává častým předmětem kritiky ze strany veřejného ochránce práv (srov. např. zprávu o šetření veřejného ochránce práv ze dne 19. ledna 2009 sp. zn. 2233/2008/VOP/MH, dostupnou na www.ochrance.cz).“*

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

53. Z citovaných závěrů, jež lze plně využít i v nyní posuzovaném případě, tak vyplývá, že žalovaná postupovala správně, pokud ve svém rozhodnutí změnila výrok prvostupňového správního rozhodnutí, jelikož popsáný postup představuje žádoucí variantu vyřízení odvolání účastníka řízení, dospěje-li odvolací orgán k závěru o rozporu rozhodnutí správního orgánu I. stupně s právními předpisy. V posuzovaném případě přitom výrokem prvostupňového správního rozhodnutí nebyla žalobci uložena žádná povinnost, nýbrž správní orgán I. stupně žádosti žalobce nevyhověl a zamítl žádost o povolení k dlouhodobému pobytu. Při vydání rozhodnutí žalovaná žádné důkazy neprováděla a vyšla plně ze skutkových zjištění učiněných správním orgánem I. stupně, přičemž ve značné části využila závěrů uvedených v odůvodnění prvostupňového správního rozhodnutí. S rozhodujícími zjištěními a závěry, včetně právního posouzení, byl přitom žalobce řádně seznámen, a bylo mu tak zřejmé, z jakých podstatných skutkových okolností případu při posuzování věci správní orgány vycházely a jak je právně hodnotily.
54. Podstatné je, že již z prvostupňového rozhodnutí je zřejmé, že správní orgán zjištěný skutkový stav posuzoval podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, avšak nikoliv podle první skutkové podstaty (pobyt cizince na území není v zájmu ČR), ale podle druhé skutkové podstaty (je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území). V prvostupňovém rozhodnutí je popsán rozhodující skutkový stav, žalobce měl plnou možnost se vyjádřit k těmto zjištěním, v odůvodnění jsou popsány i úvahy, z jakých důvodů měl správní orgán I. stupně za to, že je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území, správní orgán též tento pojem vymezil, úvahy prvostupňového správního orgánu jsou přezkoumatelné, žalobci nic nebránilo se k nim vyjádřit. Žalovaná pak v napadeném rozhodnutí uvedla do souladu odůvodnění rozhodnutí s jeho výrokem, z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že pro ni byly podstatné obdobné skutečnosti jako pro prvostupňový správní orgán, a obdobné bylo i její právní hodnocení. Skutečnost, že žalobce v odvolání prakticky využil jen část možné nesouhlasné argumentace (namítal že není odůvodněno, proč jeho pobyt není v zájmu ČR), neznamená, že nemohl reagovat na skutkové závěry správního orgánu či jeho přezkoumatelné právní hodnocení. Žalobou napadené rozhodnutí tak pro žalobce nemohlo být překvapivé a žalovaná postupovala správně, pokud v souladu s § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu změnila výrok prvostupňového správního rozhodnutí. Lze dodat, že ani v podané žalobě nejsou tvrzeny skutečnosti, které by vedly k potřebě dalšího dokazování. Co se týká právní polemiky žalobce, právní hodnocení soud přezkoumá bez ohledu na to, zda žalobce nesprávnost právního posouzení vznesl již v řízení před správními orgány, nebo až v podané žalobě. Soud nedovodil, že by procesní práva žalobce mohla být v projednávaném případě zkrácena způsobem, který by vedl k nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Pro úplnost soud nicméně dodává, že by vhodnějším shledal postup, kdy by žalovaná přípisem žalobce o zamýšleném postupu informovala a dala mu možnost se vyjádřit.
55. Lze dodat, že ani v žalobě žalobce netvrdí konkrétní skutečnosti, které měla žalovaná při přezkumu prvostupňového rozhodnutí zohlednit, neuvádí žádné skutečnosti, které by závěry správních orgánů zpochybnil, jeho tvrzení setrvává v obecné rovině, že správní orgány měly podrobněji zjišťovat jeho výslechem, proč v jeho případě nešlo o bezcílné vzdělávání. Žalobce neuvádí ani v žalobě žádné důvody, pro které nebyl schopen se dosud český jazyk naučit v dostatečné míře, aby mohl zahájit studium na vysoké škole. Pokud relevantní skutečnosti neuvedl ani v žalobě, nelze předpokládat, že by je uvedl v rámci správního řízení, pokud by jej žalovaná před svým rozhodnutím informovala, že má v úmyslu změnit výrok správního orgánu I. stupně.

56. Soud neshledal důvodnou ani námitku, že se žalovaná nezabývala pojmem „jiná závažná překážka“. Žalovaná na straně 7 až 12 vyložila, co vše je dle jejího názoru třeba vzít v potaz při výkladu tohoto pojmu, detailně popsala skutečnosti vyplývající z obsahu spisu, které jsou podle jejího názoru rozhodující z hlediska aplikace tohoto pojmu, případ žalobce posoudila zcela individuálně, neopomenula žádné podstatné skutečnosti. Pokud se žalobce v žalobě domáhá „individuálního posouzení“, opět neuvádí, jaké podstatné skutečnosti byly dle jeho názoru správními orgány opomenuty.
57. Žalovaná popsala skutkový stav, ze kterého vycházela, soud má za to, že pobytová historie žalobce není v zásadě sporná, průběh studia žalobce je popsán a dostatečně doložen. Žalobce k tomuto nekonkrétně namítá toliko to, že mu mělo být umožněno se k jeho studiu vyjádřit, ne každé opakování jazykového kurzu je bezcílným studiem.
58. Napadené rozhodnutí je pak v právním hodnocení zjištěného skutkového stavu přesvědčivé, soud mu nemá co vytknout, lze na ně odkázat. Soud považuje za správná východiska žalované, že je věcí suverénního státu, za jakých podmínek cizince vpustí či nepustí na vlastní území, a zda shledá, že důvody pro vpuštění této osoby na území přetrvávají i poté, kdy uplynula doba, po níž jí byl vstup a pobyt povolen. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2016, č. j. 7 Azs 313/2015-35, vyplývá, že: *„zákon o pobytu cizinců je založen na tom, že pobyt cizince na území České republiky musí být odůvodněn, např. dlouhodobým zaměstnáním, podnikáním či studiem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 12. 2011, č. j. 7As 82/2011-81).“* Také v případě dlouhodobého pobytu za účelem ostatní/jiné, musí cizinec plnit během svého pobytu na území účel, pro který mu bylo toto povolení k pobytu uděleno. Dlouhodobý pobyt za účelem ostatní/jiné musí mít pokaždé určitý účel, který z nějakého důvodu nelze podřadit pod účel dlouhodobého pobytu, který je zákonem o pobytu cizinců specificky upraven.
59. Soud považuje za správné i východisko, že při posuzování žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem zbytkové kategorie ostatní/jiné, má širší diskreční oprávnění, kdy může zohlednit celkovou pobytovou historii žadatele a jaký význam má pro žadatele činnost, kterou hodlá na území provozovat. Na rozdíl od některých jiných účelů pobytu vypočtených v zákoně o pobytu cizinců nárokovost povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ostatní/jiné nevyplývá ani z evropského práva (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2025, č. j. 2 Azs 64/2024-42, bod 29 a tam citovanou judikaturu a ustanovení).
60. Zároveň soud souhlasí s žalovanou i v závěru, že i když žalobce nežadá o udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, ale za účelem ostatní/jiné, lze požadavky na plnění účelu pobytu při dlouhodobém pobytu za účelem studia přiměřeně vztáhnout i na případy, kdy cizinec žádá o udělení povolení k pobytu za účelem ostatní – vzdělávací aktivity. Rozdílem mezi těmito účely pobytu je, že studium žalobce v jazykovém kurzu DBS nelze podřadit pod studium podle § 64 zákona o pobytu cizinců, a tudíž žalobce nemůže žádat o udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia podle § 42d zákona o pobytu cizinců. Obdobně se v případě žalobce nejedná o žádost o povolení k pobytu ve smyslu směrnice č. 2016/801/EU. Soud nesouhlasí s názorem žalobce, že by správní orgány nemohly zohlednit, že dobu platnosti povolení k dlouhodobému pobytu v případě pobytu za účelem studia na území lze z důvodu jazykové přípravy v souladu s ust. § 44a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců prodloužit jen jednou. Správní orgány použily tento argument při současném posouzení dalších individuálně zjištěných skutečností na straně žalobce k přijetí závěru, že je naplněno ustanovení § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců.

Takovou úvahu soud shledává zcela relevantní. Žalobce žádal o pobytové oprávnění za účelem absolvování jazykového kurzu již třetího v pořadí, a to aniž by uvedl a vysvětlil, co mu objektivně bránilo dosáhnout dostatečné úrovně jazykových znalostí potřebných pro studium na vysoké škole (když zákonodárce předpokládá, že by cizinci měly postačovat dva roky studia jazyka). Pokud je žalobce přesvědčený, že v jeho případě jsou individuální důvody pro nutnost absolvování více jazykových kurzů, žádné takové neuvedl ani při seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, ani v podaném odvolání, až v žalobě obecně tvrdí, že nedokázal porozumět probírané látce.

61. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 26. 2. 2021, č. j. 2 Azs 325/2020-33, uzavřel, že *„[č]asté střídání studijních oborů či studium vyžadující jen malou časovou a intelektuální investici cizince může být vážným signálem, že účel jeho dlouhodobého pobytu (zde povoleného za účelem studia podle § 42d zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky) není ve skutečnosti naplňován a že je zástěrkou pro účely jiné.“* Dle názoru soudu lze závěry uvedeného rozsudku přiměřeně aplikovat i na případ cizince, který o dlouhodobý pobyt žádá za účelem určitých vzdělávacích aktivit, které nejsou studiem podle § 64 zákona o pobytu cizinců. Časté střídání vzdělávacích aktivit vyžadujících jen malou časovou a intelektuální investici cizince tedy může být také vážným signálem, že účel jeho dlouhodobého pobytu (zde za účelem vzdělávacích aktivit, které nejsou studiem podle § 64 zákona o pobytu cizinců), není ve skutečnosti naplňován a že je zástěrkou pro jiné účely.
62. Ve vztahu k této judikatuře lze dodat, že žalovaná nad rámec základního odůvodnění hodnotila kurzy DBS, když tyto nejsou zakončeny žádnou zkouškou a časové dotace těchto kurzů nejsou vysoké a lze se domluvit dle individuálních potřeb. Ač žalovaná vycházela z internetových zdrojů a obsah webových stránek neučinila součástí spisu, žalobce tuto argumentaci nespornuje. Přímo z obsahu spisu pak vyplývá, že kurz českého jazyka u DBS má dotaci 16 hodin týdně, ani volba tohoto typu kurzu nenasvědčuje paušální proklamací žalobce, že chce zlepšit své jazykové dovednosti, aby následně mohl zahájit studium na vysoké škole (zvláště s přihlédnutím k jeho opakovaným snahám o získání zaměstnanecké karty).
63. K námitce, že správní orgán nemá právo se v rozhodnutí dotazovat, co je úmyslem žadatele, ale takový úmysl má vyložit z jeho jednání, soud konstatuje, že správní orgány přesně toto učinily, dovodily, že úmyslem žalobce je zajištění bezproblémového pobytu na území bez nutnosti investovat větší úsilí do studia na vysoké škole, žalobce neuvádí nic, co by tento závěr zpochybnilo.
64. Soud se ztotožnil s názorem správních orgánů, že dosavadní studijní a vzdělávací aktivity žalobce byly bezúčelné, žalobce v době vydání napadeného rozhodnutí měl absolvovat třetí kurz českého jazyka, ve správním řízení sice předložil smlouvu o bakalářském studiu ze dne 25. 6. 2025, ani na podzim 2025 však do bakalářského programu zjevně nenastoupil, když dne 2. 1. 2026 sdělil soudu, že aktuálně navštěvuje jazykový kurz. Ani v současné době tedy zjevně nestuduje vysokou školu, což byl cíl, za kterým mu do ČR bylo umožněno přicestovat dne 1. 10. 2022. Lze potvrdit i závěr, že zde není zjevně dostatečný pokrok ve studiu. Žalovaná ve svých úvahách správně hodnotila i opakovanou snahu žalobce o vydání zaměstnanecké karty, v podstatě již od počátku pobytu na území, zároveň jde o žádost, kterou by ze své vlasti podat nemohl.
65. V zájmu žalobce bylo předejít správním orgánům, jaký význam pro něj má absolvování dalšího jazykového kurzu, tuto skutečnost by pak správní orgány hodnotily při posouzení

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

žádosti žalobce (a to jak při zvažování, zda je naplněn pojem jiné závažné překážky pobytu cizince na území, tak při posouzení přiměřenosti zásahu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života), případně vysvětlit, jaké zvláštní okolnosti žalobci bránily nastoupit ke studiu na vysoké škole.

66. Soud dodává, že pro projednávaný případ není relevantní výsledek rozhodnutí rozšířeného senátu ve věci, která byla postoupena usnesením ze dne 8. 4. 2025, č. j. 2 Azs 64/2024-42, neboť správní orgány v nyní projednávaném případě neaplikovaly ust. § 56 odst. 1 písm. l) zákona o pobytu cizinců, ani nedovodily, že deklarovaný účel pobytu neměl k území ČR dostatečně intenzivní, těsnou a seriózní vazbu. Nicméně některá předestřená východiska předkládajícího senátu mohou být pro projednávanou věc relevantní. Předkládající senát mj. uvedl, že samotné naplnění podmínky, že tvrzený účel pobytu vyžaduje přítomnost na území delší než 3 měsíce, je pouze jednou ze zákonných podmínek pro udělení pobytového oprávnění, splnění této podmínky žadatelem neznamená, že by správní orgány nesměly posuzovat, zda jsou dány ostatní v zákoně vyjmenované negativní podmínky. Předkládající senát zdůraznil, že z naplnění této podmínky rovněž v žádném případě neplyne povinnost správních orgánů pobytové oprávnění udělit, ani se nedomnívá, že by v podobných případech muselo být žádostem o povolení dlouhodobého pobytu plošně vyhověno. Předkládající senát je názoru, že lze uvažovat o existenci prostoru pro diskreci správních orgánů při posuzování, zda udělí určitému žadateli povolení k dlouhodobému pobytu za jiným než v zákoně vyjmenovaným účelem. Konstrukce relevantních ustanovení zákona o pobytu cizinců umožňuje výklad, podle něhož při posuzování žádosti o udělení povolení k dlouhodobému pobytu správní orgány poté, co ověří, zda zde není překážka udělení pobytového oprávnění podle § 56, mohou navázat správním uvážením, zda povolení k dlouhodobému pobytu udělí. Předkládající senát též uvedl, že udělování povolení k dlouhodobému pobytu cizincům za účelem „ostatní/jiné“ není otázkou právního nároku, ale nanejvýš podústavního subjektivního práva, vyšel z obecné premisy, že schopnost státu regulovat vstup a pobyt cizinců na své území je jedním z typických projevů jeho svrchovanosti (čl. 1 odst. 1 Ústavy). Cizincům tak a priori nárok na pobyt na území ČR nenáleží. Na rozdíl od některých jiných účelů pobytu vypočtených v zákoně o pobytu cizinců nárokovost povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „ostatní/jiné“ nevyplývá ani z evropského práva (srov. a contrario rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2024, č. j. 6 Azs 38/2024 28, body 30 a 31, případně čl. 5 odst. 3 směrnice č. 2016/801). Jedním z indikátorů existence prostoru pro správní uvážení (konkrétně tzv. absolutní volné úvahy) jsou podle správněprávní doktríny případy, „kdy zákon svěřuje správnímu orgánu např. relativně úplnou volnost volby, zda někomu určité oprávnění udělí či neudělí (za pomoci formulací „může“ – ale nemusí, „na udělení oprávnění není právní nárok“ apod.), aniž by pro to stanovil nějaká hmotněprávní kritéria,“ [MIKULE, Vladimír, KOPECKÝ, Martin. § 3 (Řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu). In: HENDRYCH, Dušan a kol. Správní právo. Obecná část. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 385, marg. č. 736.]. Podle předkládajícího senátu formulace výše citovaného § 51 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, jenž není bez významu pro celý systém pobytových oprávnění, připouští výklad, podle kterého zákonodárce ponechal při posuzování žádostí o povolení dlouhodobého pobytu za jiným než v zákoně vyjmenovaným účelem veřejné správě široký prostor pro diskreci. K uplatnění možného správního uvážení by přistoupily správní orgány patrně pouze v případě, dospěly-li by k závěru, že žadatel veškeré zákonné podmínky pro udělení pobytového oprávnění splňuje, resp. že nejsou naplněny podmínky negativní.

67. Skutečnost, že správní orgány vyložily a posuzovaly naplnění pojmu „jiná závažná překážka pobytu cizince na území“ neznamená, že nemohly při tomto výkladu zohlednit obdobné skutečnosti, jako by zohledňovaly při výkonu svého diskrečního oprávnění ve smyslu názoru předkládajícího senátu.
68. Nelze přisvědčit žalobci, že správní orgány byly povinny jej vyslechnout. Výslech účastníka je důkazním prostředkem, není určen k tomu, aby při něm účastník uváděl svá tvrzení o rozhodujících skutečnostech, ani aby se touto formou vyjadřoval k jiným provedeným důkazům. K tomu slouží primárně podání, návrhy a jiné procesní úkony účastníka řízení (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2014, č. j. 6 As 147/2013-31). Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 441/2018-32, potvrdil, že „...povinnost provést výslech žalobce zákon neukládá, tedy je správním uvážení správního orgánu, zda k němu přistoupí či nikoliv. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že jej není třeba, neboť je na základě spisového materiálu věc posoudit, není takový postup a priori vadou řízení.“ Zároveň žalobce ani ve své žalobě neuvádí zásadní skutečnosti, které by správním orgánům sdělil v rámci výslechu, pokud by výslech byl proveden.
69. Pro úplnost soud konstatuje, že žalobce v žalobě nebrojil proti posouzení přiměřenosti zásahu do jejího soukromého a rodinného života, ani nezpochybnil skutková zjištění správních orgánů k této otázce.
70. Lze dodat, že zdejší soud pak došel k obdobným právním závěrům i v případech projednávaných pod sp. zn. 19 Az 17/2025 (rozsudek ze dne 27. 8. 2025), sp. zn. 21 A 20/2025 (rozsudek ze dne 28. 8. 2025) a sp. zn. 19 A 53/2025 (rozsudek ze dne 1. 12. 2025).
71. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, a proto žalobu zamítl podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s.
72. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.
73. Závěrem soud dodává, že o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě nerozhodoval, neboť ve věci samé rozhodl bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26. ledna 2026

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.